

Nr 40

*Utlåtande i anledning av väckt motion om utredning av frågan
angående bevakningsfartyg för södra Östersjön.*

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 608, av herr Nilsson i Bästekille, har yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt fiskeristyrelsen att utreda frågan angående bevakningsfartyg för södra Östersjön.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till innehållet i motionen.

Över motionen har utskottet inhämtat yttranden från fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök och Sveriges fiskares riksförbund.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sitt den 23 februari 1956 dagtecknade yttrande framhållit, att den i förevarande motion åsyftade frågan redan är föremål för utredning. Styrelsen har vidare anfört följande.

Styrelsen vill först erinra om jordbruksutskottets utlåtande över en motion II: 159 i liknande syfte som den förevarande vid 1954 års riksdag (JOU 1954: 43). I detta utlåtande hänvisades bl. a. till att utskottet tillstyrkt att ett nytt statligt undersökningsfartyg för fisket skulle komma till utförande och därvid framhållit, att detta fartyg även lämpligen borde kunna användas som stödfartyg åt laxfiskarna i Östersjön. Därjämte erinrades om att en av de undsättningsbåtar, vilka Sjöräddningssällskapet planerat att bygga med de medel ur krigsförsäkringsnämndens överskott, som enligt beslut av 1952 års riksdag ställts till förfogande för sjöräddningsväsendet, avsetts skola stationeras i södra Östersjön. Sedan detta utlåtande avgavs har Kungl. Maj:t uppdragit åt styrelsen att inkomma med förslag till nytt statligt undersökningsfartyg, vilket förslag väntas kunna framläggas under innevarande år.

Frågan om den av Sjöräddningssällskapet planerade undsättningsbåten i södra Östersjön har blivit fördröjd därigenom att sjöfartsorganisationsutredningen, som bl. a. haft Kungl. Maj:ts uppdrag att avgiva förslag rörande sjöräddningsväsendets organisation, därvid även haft att taga ställning till spörsmålet hur ännu odisponerat belopp av krigsförsäkringsnämndens nyssnämnda överskottsmedel skulle disponeras. Sjöfartsorganisationsutredningens betänkande, som framlades den 4 januari 1956, är nu föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

I sitt den 6 mars 1956 dagtecknade yttrande har *Sveriges fiskares riksförbund* förordat, att motionen icke skall föranleda någon särskild riksdagens åtgärd. Såsom motivering härför har förbundet anfört i huvudsak följande.

Då motionen syftar till att fiskeristyrelsen skall erhålla i uppdrag att utreda frågan angående bevakningsfartyg för södra Östersjön, anser förbundet vissa steg redan vara tagna i av motionären önskad riktning därigenom att Kungl. Maj:t uppdragit åt fiskeristyrelsen att inkomma med förslag till nytt statligt undersökningsfartyg, vilket förslag förmodligen kommer att framläggas innevarande år. Eftersom denna utredning för närvarande pågår, anser förbundet att motionens syfte redan är nått, varför densamma avstyrkes. Det beräknas nämligen, att ifrågavarande fartyg skall åtminstone under viss del av året kunna användas även för i motionen omnämnd bevakningstjänst.

Utskottet. Den i motionen II: 608 väckta frågan om ett bevakningsfartyg för fiskarna i södra Östersjön har under senare år upprepade gånger behandlats av jordbruksutskottet (se JoU 1952: 25, 1953: 39 och 1954: 43). I sistnämnda utlåtande avstyrkte utskottet ett motionsvis framfört yrkande av liknande slag som det i föreliggande motion. Som stöd härför framhöll utskottet bl. a., att det enligt fiskeristyrelsens yttrande i ärendet kunde förväntas att en undsättningsbåt, lämplig för ifrågavarande bevakningstjänst och avsedd för södra Östersjön, komme att byggas under år 1955. Vidare fäste utskottet uppmärksamheten på att det i sitt utlåtande 1954:42 tillstyrkt, att ett nytt statligt undersökningsfartyg för fisket skulle komma till utförande. Utskottet hade därvid framhållit bl. a., att ifrågavarande fartyg även lämpligen borde kunna användas som stödfartyg åt laxfiskarna i Östersjön.

Såsom framgår av fiskeristyrelsens yttrande i förevarande ärende, har byggandet av den planerade undsättningsbåten fördröjts genom att sjöfartsorganisationsutredningen vid behandling av frågan om den framtida organisationen av livräddningsväsendet till sjöss även haft att taga ställning till spörsmålet om dispositionen av återstående medel i den efter medgivande av 1952 års riksdag bildade fonden för förbättring av sjöräddningsväsendet. Enligt ett av 1952 års riksdag gjort uttalande borde ifrågavarande medel främst användas för anskaffande av snabbgående undsättningsbåtar (SU 1952: 212, rskr. 423). Sedan sjöfartsorganisationsutredningen avgivit betänkande i ämnet den 4 januari 1956, har Kungl. Maj:t på grundval av utredningens förslag framlagt proposition nr 149 angående riktlinjer för sjöräddningsväsendet. I fråga om nyssnämnda fond föreslås i propositionen, att behållningen skall få tagas i anspråk såväl för Svenska sällskapets för räddning av skeppsbrutne som för statens räkning. Statsutskottet har vid behandlingen av propositionen jämte i ämnet väckta motioner i sitt utlåtande nr 170 godtagit de nya riktlinjerna för sjöräddningsväsendet och därvid framhållit, att detta ståndpunktstagande syntes icke i och för sig böra föranleda någon mera väsentlig jämkning av den huvudprincip, som kommit till uttryck i nyssnämnda av 1952 års riksdag gjorda uttalande. Enligt statsutskottets mening borde i huvudsak gälla, att fondmedlen disponerades för sjöräddningssällskapets behov och att medel för erforderligt anskaffande och förbättring av statlig sjöräddningsmateriel anvisades över riksstaten. Stats-

utskottet ville emellertid icke motsätta sig att, därest vid tillämpning av de nya riktlinjerna i praktiken något brådskande och angeläget behov av livräddningsmateriel för statens räkning skulle visa sig föreligga, fondmedlen undantagsvis toges i anspråk för ändamålet.

Vad härefter angår frågan om byggande av ett nytt statligt undersökningsfartyg för fisket har jordbruksutskottet inhämtat, att fiskeristyrelsen den 12 oktober 1956 till Kungl. Maj:t inkommit med förslag i ämnet. Enligt vad som upplysts är förslaget f. n. föremål för remissbehandling.

Med hänsyn till angivna förhållanden torde det i motionen framställda yrkandet om uppdrag åt fiskeristyrelsen, att utreda frågan angående ett bevakningsfartyg för södra Östersjön, icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,
att motionen II: 608 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 november 1956

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Lage Svedberg, Nord*, Bertil Andersson, Hjalmar Nilsson, Johan Persson, Franzén, Kristiansson och Yngve Nilsson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö, Antby, Jonsson i Strömsund, Pettersson i Dahl, Sköld, Agerberg, Arweson, Jönsson i Gärd's Köpinge, Nilsson i Lönsboda och Johansson* i Öckerö.

* Ej närvarande vid justeringen.